

Metropolialueen erityinen kuntajakoselvitys

Kuntarakennelain 8 §:n mukainen
yhdistymissopimus

Espoon kaupunki
Helsingin kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Sipoon kunta
Vantaan kaupunki

5.12.2014

Sisältö

1	Helsingin metropolialueen viiden kunnan yhdistymissopimus	5
1.1	Sopimuksen tarkoitus.....	5
1.2	Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo	5
2	Yhdistymisen tarkoitus	7
2.1	Alueen kokonaisuus etusijalla.....	7
2.2	Visio	7
2.3	Uuden kunnan rakenne	8
2.4	Strategiset tavoitteet ja niiden saavuttaminen.....	8
2.4.1	Palveluiden turvaaminen julkisten resurssien vähentyessä.....	8
2.4.2	Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä pääkaupunki .	9
2.4.3	Kansainvälisen kilpailukyvyn takaava toimintaympäristö	9
2.4.4	Yhdyskuntarakenteeltaan tasapainoinen ja toimiva metropolialue.....	9
2.4.5	Strategioiden laatiminen	10
3	Kuntajaon muuttamisen edellytykset	11
4	Uuden kunnan perustaminen	13
4.1	Kunnan nimi ja vaakuna	13
4.2	Yhdistymishallitus	13
4.2.1	Yhdistymishallituksen kokoonpano.....	14
4.2.2	Kunnanjohtajien tehtävät yhdistymishallituksessa	14
4.3	Yhdistymisen eteneminen.....	15
5	Uuden kunnan yhdyskuntarakenteen periaatteet	17

6	Hallinto ja johtamisjärjestelmä	19
6.1	Konsernin rakenne ja omistajaohjaus.....	19
6.2	ICT-toiminto	19
6.3	Luottamushenkilöhallinto.....	20
6.3.1	Valtuusto.....	20
6.3.2	Kaupunginhallitus.....	20
6.3.3	Lautakunnat ja muut toimielimet.....	20
6.4	Lähidemokratia.....	20
6.4.1	Aluevaltuusto / -lautakunta.....	21
6.4.2	Muut osallistumis- ja vaikuttamiskanavat	21
6.5	Kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa.....	22
6.5.1	Uuden kunnan johto.....	22
7	Henkilöstöhallinto	23
7.1	Palvelussuhdeturva	23
7.2	Palkkausjärjestelmien yhdenmukaistaminen.....	23
7.3	Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet.....	23
8	Palveluiden periaatteet	25
8.1	Yleiset periaatteet.....	25
8.2	Lähipalvelut ja keskitetyt palvelut.....	26
8.2.1	Lähipalvelut	26
8.2.2	Keskitetyt palvelut.....	26
8.3	Sosiaali- ja terveystaloudet	26
9	Uuden kunnan talous	29
9.1	Taloudenhoito ennen yhdistymistä.....	29
9.2	Valtion yhdistymisavustuksen käyttö	29
9.3	Valtionosuuksien muutos liitostilanteessa	29
9.4	Uuden kunnan taloudenhoito periaatteet.....	30
10	Yhdistymisen muut järjestelyt	31
10.1	Vaikutus kuntien yhteistoimintaan.....	31
10.2	Kunnallisten sääntöjen ja maksujen yhtenäistäminen	31
10.3	Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat	31
10.4	Yhdistymisen seuranta.....	31
10.5	Yhdistymissopimuksen muuttaminen.....	32

1 Helsingin metropolialueen viiden kunnan yhdistymissopimus

Sopimuksen tarkoittamat kunnat ovat Espoon, Helsingin, Kauniaisten, ja Vantaan kaupungit sekä Sipoon kunta.

1.1 Sopimuksen tarkoitus

Sopimus on kuntarakennelain (1698/209) 8 §:n mukainen yhdistymissopimus.

Kuntajakoa muutetaan niin, että Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Vantaan kaupunki ja Sipoon kunta lakkaavat ja ne yhdistetään perustamalla uusi kunta, jonka nimi on Helsinki.

Lisäksi esitetään valtiovarainministeriölle, että ministeriö asettaisi erityisen kuntajakoselvityksen jolla selvitetään edellytykset liittää Tuusulan eteläisin, lentokenttäalueeseen rajautuva osa, muodostettavaan uuteen kuntaan samasta ajankohdasta kuin uusi kunta aloittaa toimintansa.

1.2 Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo

Kuntarakennelain 9 §:n mukaan tätä yhdistymissopimusta on noudatettava siitä alkaen, kun yhdistyvien kuntien valtuustot ovat hyväksyneet sopimuksen. Uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2017 ja yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun asti.

Kuntarakennelain 29 § mukainen henkilöstön irtisanomissuoja kestää viisi vuotta. Se on voimassa 1.1.2017–31.12.2021 välisen ajan.

2 Yhdistymisen tarkoitus

2.1 Alueen kokonaisetutetussijalla

Metropolialueen ja koko Suomen tulevaisuuden menestys edellyttää pääkaupunkiseudun tärkeimpien menestystekijöiden vahvistamista lähtökohtana seudun kokonaisetutet. Se onnistuu parhaiten yhdistämällä pääkaupunkiseudun kaupungit ja Sipoo uudeksi kunnaksi. Kansainvälisesti merkittävän lentoliikenteen solmukohtana ja sen yhteyteen rakentuneen Aviapoliksen alueen kehittämispotentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää hallinnollisen rajan poistamista lentokentän lähivaikutusalueelta.

Yhdistymisen tarkoituksena on luoda elinvoimainen, alueellisesti eheä, sosiaalisesti kestävä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva uusi kunta, metropolikaupunki, joka kykenee yhteisten voimavarojen kokoamisella turvaamaan asukkaiden hyvinvointipalvelut, ja jonka asukkailla on vahvan itsehallinnon kautta mahdollisuus vaikuttaa myös oman asuinalueensa lähipalveluihin ja kaupunkiympäristöön.

Metropolikaupunki on Suomen pääkaupunki, joka kykenee pitkälle tulevaisuuteen kantamaan vastuutaan maan suurimpana resurssikeskittymänä Suomen kansainvälisestä kilpailukyvyistä ja vetovoimasta investointikohteena. Sen korkea kaupunkituottavuus luo erinomaisen kasvualustan yritystoiminnan menestykselle.

Monikeskisuus ja verkostomainen rakenne tarjoavat mahdollisuuden kaupungin päätöksenteon ja hallinnon uudelleenlaiseen organisoimiseen ja sen osana lähidemokratian vahvistamiseen.

2.2 Visio

Uusi kunta, metropolikaupunki, on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla tulevaisuuteen suuntautuva kaupunki, jossa kyetään huolehtimaan asukkaiden hyvinvoinnista kulloinkin käytettävissä olevilla resursseilla. Se on yhdyskuntarakenteeltaan tasapainoinen ja toimiva, ja sen luoma toimintaympäristö antaa parhaat mahdolliset edellytykset kansainvälisesti kilpailukykyiselle osaamiselle ja yritystoiminnalle. Kaupunki on kulttuurisesti avoin ja niin eri-ikäisille asukkailleen kuin sinne muuttavillekin vetovoimainen ja innostava asuin- ja toimintaympäristö.

Visionsa toteuttajana se on alueen voimavarat kooten uskottava toimija globaalissa toimintaympäristössä.

2.3 Uuden kunnan rakenne

Uusi kunta on monikeskuksinen ja sillä on kansainvälisesti vetovoimainen pääkeskus, jota täydentävät palveluiltaan, työpaikoiltaan ja asuinympäristöltään monipuoliset kaupunkikeskukset. Kaupunki jakautuu kaupunkikeskuksiin tukeutuviin palvelualueisiin, ”kotikaupunkeihin”, joita on noin 15-20. Ne muodostetaan asukaslähtöisesti noudattamatta nykyisiä kuntarajoja. Palvelualueiden lukumäärä ja rajat päätetään yhdistymisprosessissa.

Metropolikaupunki on kuntalain tarkoittama kunta, jolla on vaaleilla valittu valtuusto ja verotusoikeus. Kaupungin talous, hallinto, johtaminen, strategiat, kaupunkisuunnittelu ja muut koko kaupunkia koskevat asiat ratkaistaan uuden kunnan tasolla. Sen valtuusto delegoi päätösvaltaansa alueellisille päätöselimille, jotka valtuuston linjausten mukaisesti osaltaan vastaavat lähipalveluista alueellaan.

2.4 Strategiset tavoitteet ja niiden saavuttaminen

Uuden kunnan muodostamisen strategiset päätavoitteet ovat: 1) Palveluiden turvaaminen julkisten resurssien vähentyessä, 2) Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä pääkaupunki, 3) Kansainvälisen kilpailukyvyyn takaava toimintaympäristö ja 4) Yhdyskuntarakenteeltaan tasapainoinen ja toimiva metropolialue.

Strategisten tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista, kun uusi kunta kykenee vaihtamaan palvelujen kustannusrakenteisiin ja hyödyntämään uudenlaisen rakenteen luomia mahdollisuuksia. Tehokkuushyödyt saavutetaan ennen kaikkea yhdistyvien kuntien toimintojen uudelleenjärjestämisen tuomien dynaamisten vaikutusten kautta.

2.4.1 Palveluiden turvaaminen julkisten resurssien vähentyessä

Taloudellisten voimavarojen kokoaminen, suuremman kokonaisuuden kehittämispotentiaalin hyödyntäminen ja päällekkäisyyksien purkaminen synnyttää tuottavuuden kasvua, jolla voidaan parhaiten turvata palveluiden saatavuus ja laatu väestön ikääntyessä. Se tarjoaa nykyistä paremmat mahdollisuudet myös ruotsinkielisten palvelujen järjestämiselle koko alueella.

Koko aluetta koskevalla yhtenäisellä suunnittelulla ja päätöksenteolla on alueen ennustettu väestönkasvu kestävä kehityksen kannalta parhaiten hallittavissa. Näin voidaan myös parhaiten turvata työperustaisen maahanmuuton ja vieraskielisen väestön kasvun edellyttämä erityisosaaminen kuntapalveluissa.

Kuntarakenteen muutos mahdollistaa nykyisten palveluverkkojen yhteensovittamisen, tuottavuuden kasvattamisen, kuntalaisten valinnanmahdollisuuksien lisäämisen sekä palvelujen digitalisoinnin ja tietojärjestelmien integraation. Kuntarakenteen muuttuessa metropolikaupungin asukkaiden asema lähipalvelujen käyttäjänä ei muutu.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio ja järjestämisvastuun muutos avaa mahdollisuuden kehittää myös kuntien vastuulla olevia lähipalveluja ja koko palvelutuotantoa kokonaisuudessaan.

2.4.2 Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä pääkaupunki

Sosiaalista kestävyyttä vahvistavan asuntopolitiikan ja yhdyskuntakehittämisen edellytykset vahvistuvat, kun päätöksenteko tapahtuu koko toiminnallisen alueen puitteissa.

Myös kilpailukyky- ja elinvoimapolitiikan, sosiaali- ja terveystalouden, sivistys- ja kulttuuripalvelujen sekä muiden sosiaalista kestävyyttä vahvistavien toimien kehittämistä ja vuorovaikutusta voidaan parhaiten toteuttaa metropolikaupungin laajuisesti.

Segregaation estäminen, maahanmuuttajien kotouttaminen, vieraskielisten asukkaiden palvelujen turvaaminen ja asuinalueiden etniseen eriytymiseen liittyvien uhkien torjuminen edellyttää yhdensuuntaisia toimenpiteitä metropolin ydinalueen laajuisesti, mikä on parhaiten toteutettavissa yhtenäisellä päätöksenteolla.

2.4.3 Kansainvälisen kilpailukykyyn takaava toimintaympäristö

Eri maiden kilpailukyky perustuu monessa suhteessa siihen, miten maiden pääkaupungit tai -metropolit menestyvät kilpailussa muiden metropolien kanssa. Metropolialue kykenee toimimaan koko Suomen veturina ja pärjäämään kilpailussa muiden metropolien kanssa sillä edellytyksellä, että voimavarat kytetään kokoamaan. Erityisen tärkeää se on metropolin ydinalueella.

Osa kilpailukykytekijöistä on koko maata koskevia makrotason ilmiöitä, osa puolestaan alueellisia tekijöitä, joihin voidaan vaikuttaa paikallisesti. Viimeksi mainitut ovat toimintaympäristötekijöitä, joiden kehittäminen muodostaa metropolikaupungin elinvoima- ja kilpailukykystrategian ytimen.

Metropolialueen kansainvälinen vetovoima nojautuu ensivaiheessa Helsingin tunnettuteen ja houkuttelevuuteen, tuotannontekijöiden saatavuuteen sekä toimivaan liiketoimintaympäristöön ja infrastruktuuriin. Suomen kilpailustrategia voi perustua ns. suhteelliseen etuun siltä osin, kuin kysymys on maan liikennemaantieteellisestä sijainnista. Läheisyys Pietarin markkinoihin ja sijainti Euroopan ja kaukoidän välisen lyhyimmän lentoyhteyden varrella tarjoavat koko metropolialueelle merkittävän kansainvälisen kilpailuedun.

2.4.4 Yhdyskuntarakenteeltaan tasapainoinen ja toimiva metropolialue

Uusi kunta lisää maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvien asioiden hallittavuutta ja luo edellytykset eheyttää merkittävästi alueen yhdyskuntarakennetta. Kuntia yhdistämällä voidaan aluetta kehittää yhtenä kokonaisuutena asukkaiden luontaisten elinpiirien näkökulmasta.

Seudulliset asunto- ja työmarkkinat sekä kaupalliset palvelut edellyttävät seutulähtöistä maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämistä. Uusi kunta selkeyttää metropolin ydinalueen suunnittelujärjestelmää ja vahvistaa koko metropolialueen aluerakenteen kestävä kehittäminen.

Yhteiskuntarakenteen tiivistäminen ja joukkoliikenteen kehittäminen vähentää päästöjä ja tukee kansallisten ja kansainvälisten ympäristötavoitteiden saavuttamista.

2.4.5 Strategioiden laatiminen

Tässä yhdistymissopimuksessa hahmotellaan periaatelinjaukset uuden kunnan strategiksi ja niitä täsmennetään yhdistymishallituksen toimesta vuosina 2015–2016.

Palvelualuejaosta ja palveluverkoista tullaan tekemään yksityiskohtainen valmistelu yhdistymishallituksen toimesta metropolikaupungin valtuustolle, joka hyväksyy myös uuden kunnan strategian toteuttamisohjelmineen loppuvuodesta 2017.

3 Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntarakennelain 2 §:n mukaan kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

1. kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
2. alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
3. alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
4. alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Helsingin metropolialueen osalta kuntarakennelain 4 §:ssä Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Kirkkonummen, Hyvinkään, Pornaisten, Tuusulan, Keravan, Järvenpään, Nurmijärven, Mäntsälän, Sipoon ja Vihdin kuntien tulee selvittää yhdistymistä alueilla, joilla on merkittävä yhdyskuntarakenteen eheyttämistarve yhteisen keskustaajaman ja sen kasvupaineen vuoksi ja jotka muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden sekä ovat perusteltuja alueen kokonaisuuden kannalta. Mainittujen kuntien tulee lisäksi arvioida, muiden selvityksessä vaadittavien asioiden lisäksi kuntien yhdistymisen suhdetta metropolihallinnon tarpeeseen erityisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämisen, joukkoliikenteen ja sosiaalisen asuntotuotannon näkökulmasta.

Kuntajakoselvittäjät esittävät Helsingin seudun ydinalueen viiden kunnan (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Sipoo ja Vantaa) yhdistymistä. Tämä kuntarakenteen muutos täyttää kaikki kuntarakennelain 4 §:ssa mainitut edellytykset yhdistettäväksi esitetyissä kunnissa. Myös alueellisen eheyden vaatimus täyttyy. Viisi kuntaa muodostaa laissa tavoitteeksi asetetun työssäkäyntialueen tai toiminnallisen kokonaisuuden muodostumisen. Yhdistyneellä kunnalla on yksittäisiä kuntia paremmat taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset vastata tulevaisuudessa palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

4 Uuden kunnan perustaminen

Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Sipoon ja Vantaan yhdistyminen toteutetaan siten, että kaikki viisi kuntaa lakkaavat 31.12.2016 ja ne yhdistetään perustamalla uusi kunta, joka aloittaa toimintansa 1.1.2017. Valtiovarainministeriölle esitetään, että ministeriö panee vireille Tuusulan eteläisen, lentokenttäalueelle rajautuvan osan, siirtämistä uuteen kuntaan määräämällä toimitettavaksi kuntarakennelain 4 luvussa tarkoitetun erityisen kuntajakoselvityksen. Muutos astuisi voimaan samanaikaisesti uuden kunnan aloittamisen kanssa, eli 1.1.2017.

Valtioneuvostolle esitetään, että kuntajaon muutoksesta päätettäessä uusi kunta määrätään kuntarakennelain 35 § tarkoitetulla tavalla kuulumaan samaan tuomiopiiriin ja valtion hallintopiirialueisiin sekä maakuntaan kuin mihin Helsingin kaupunki kuuluu vuonna 2014.

Lakkaavien kuntien oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät kuntarakennelain 36 § mukaisesti uudelle kunnalle.

4.1 Kunnan nimi ja vaakuna

Uuden kunnan nimeksi tulee Helsinki. Se ottaa käyttöön kaupunkinimityksen. Uuden kunnan vaakunan valitsee yhdistymishallitus.

4.2 Yhdistymishallitus

Yhdistymishallitus vastaa kuntarakennelain 10 §:n mukaisesti yhdistymissopimuksentoi-
meenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmiste-
lusta. Yhdistymishallituksesta on muutoin soveltuvain osin voimassa, mitä kunnanhalli-
tuksesta säädetään.

Yhdistymishallituksen toiminta käynnistyy välittömästi sen jälkeen, kun kuntien val-
tuustot ovat tehneet yhdistymisesitystä koskevat päätöksensä ja valinneet yhdistymishal-
litukseen omien kuntiensa jäsenet ja varajäsenet.

Yhdistymishallitus vastaa uuden kunnan toiminnan käynnistämisen valmistelusta sii-
hen asti, kunnes uuden kunnan kunnanhallitus on valittu.

Nykyisten kuntien valtuustot ja hallitukset keskittyvät vuosina 2015–2016 omien kun-
tiensa toiminnan johtamiseen ja noudattavat yhdistymissopimusta.

Kuntarakennelain 31 §:n mukaan kuntien yhdistymistä koskevan valtioneuvoston päätöksen tekemisen jälkeen yhdistyvän kunnan viranomainen ei saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia ja joista päättäminen olisi yhdistymissopimuksen tarkoituksen vastaista. Yhdistyvän kunnan viranomainen saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia vain jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä.

Kuntarakennelain 31 §:n mukaista periaatetta sovelletaan heti kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymispäätöksen.

Yhdistymishallituksella on oikeus kuntia sitovasti tulkita kuntarakennelain 31 §:n määräystä ja siten myös yhdistymissopimusta.

4.2.1 Yhdistymishallituksen kokoonpano

Yhdistyshallitukseen valitaan (30) jäsentä ja heille varajäsenet tasa-arvolain kiintiösäännöstä noudattaen. Yhdistymishallituksen paikkajako perustuu kuntien asukaslukuun (30.4.2014) kuitenkin siten, että kukin yhdistyvistä kunnista saa yhdistymishallitukseen vähintään kaksi paikkaa. Yhdistymishallitukseen tulee Espoolle (6) paikkaa, Helsingille (15) paikkaa, Kauniaisille (2) paikkaa, Sipoolle (2) paikkaa ja Vantaalle (5) paikkaa.

Yhdistymishallituksen paikkajaoissa otetaan huomioon viiden kunnan alueen puoluepoliittiset voimasuhteet vuoden 2012 kuntavaalien äänimäärien mukaan siten, että Kansalliselle Kokoomukselle tulee 9 paikkaa, Vihreälle liitolle 6 paikkaa, Suomen Sosialidemokraattiselle Puolueelle 5 paikkaa, Perussuomalaisille 3 paikkaa, Vasemmistoliitolle 3 paikkaa, Svenska Folkpartietille 2 paikkaa, Suomen Keskustalle 1 paikkaa ja Kristillisdemokraateille 1 paikkaa.

Yhdistymishallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajaksi Kansallisen Kokoomuksen edustajan, 1. varapuheenjohtajaksi Vihreän liiton edustajan ja 2. varapuheenjohtajaksi Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen edustajan.

Kahdella henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistymishallituksen kokouksissa käsiteltäessä henkilöstöä koskevia asioita. Henkilöstön edustajat valitaan pääsopijajärjestöjen ehdotuksen perusteella.

Yhdistymishallitus päättää muusta tarvittavasta valmistelusta ja sen organisoinnista.

4.2.2 Kunnanjohtajien tehtävät yhdistymishallituksessa

Yhdistymishallituksessa ja sen toimikunnissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa nykyisten viiden kunnan kunnanjohtajista koostuva valmisteluryhmä. Yhdistymishallituksen esittelijästä, joka on myös valmisteluryhmän puheenjohtaja päättää yhdistymishallitus. Toimikuntien esittelyvastuut jaetaan valmisteluryhmän jäsenten kesken.

4.3 Yhdistymisen eteneminen

Kuntien valtuustojen yhdistymispäätösten ja yhdistymisen toteutumisajankohdan välisenä aikana uuteen kuntaan siirrytään vaiheittain yhdistymishallituksessa valmisteltavan suunnitelman mukaisesti.

5 Uuden kunnan yhdyskuntarakenteen periaatteet

Metropolikaupungin monikeskuksinen rakenne tukee kestävän kehityksen tavoitteita. Pääkeskuksen tiivistäminen ja kaupunkikeskusten voimistaminen asuin-, työpaikka- ja palvelukeskittymänä vähentää metropolialueen laajuisen liikkumisen tarvetta ja parantaa pyöräilyn ja jalankulun asemaa. Monikeskuksisuus selkeyttää joukkoliikennejärjestelmää ja lisää sen houkuttelevuutta, kun poikittaisyhteydet paranevat. Tiivistyvä rakenne parantaa metropolikaupungin edellytyksiä saavuttaa pääkaupunkiseudun ilmastostrategian 2030 tavoite saada seudusta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Uuden kunnan sisäistä jakoa kotikaupungeiksi kaupunkikeskuksineen valmistelee yhdistymishallitus ja sen vahvistaa uusi valtuusto.

6 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Metropolikaupunki on kuntalain tarkoittama kunta, jonka asukkailla on itsehallinto ja jolla on vaaleilla valittu valtuusto ja verotusoikeus.

Metropolikaupungin palvelualueille asetetaan kunnan osa-alueen asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien edistämiseksi ja lähipalvelujen toteuttamisen ohjaamiseksi alueelliset toimielimet. Nämä ovat valtuuston asettamia alueellisia lautakuntia tai vaaleilla valittuja aluevaltuustoja.

Yhdistymishallitus valmistelee valtuustolle esityksen uudesta johtamisjärjestelmästä. Tähän kuuluu myös mahdollinen siirtyminen pormestarimalliin sekä esitys valiokunta- tai puheenjohtajamallin käyttöönotosta (HE kuntalaiksi 44 § ja 31 §).

6.1 Konsernin rakenne ja omistajaohjaus

Metropolikaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määritellyt viranomaiset. Konsernijohdon tehtävänä on juridiseen kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen, eli kunnan ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen ja säätiöiden ohjaaminen.

Uuden kunnan konsernin rakenne ja omistajaohjauksen periaatteet valmistellaan yhdistymishallituksen ohjaamassa prosessissa. Päätöksen rakenteesta ja ohjauksesta tekee uuden kunnan valtuusto.

6.2 ICT-toiminto

Metropolikaupungin tietohallinnon hallintomalli on osin keskitetty, osin hajautettu. Strateginen tietohallinto toimii osana uuden kunnan keskushallintoa. Strategisen tietohallinnon tehtävänä on määrittää tietohallinnon johtamisen suunta ja toimintatavat ja se vastaa laajemmista useampia toimialoja koskevasta kehittämisestä.

Toimialakohtaisesta tietohallinnosta vastaavat erilliset toimialakohtaiset tietohallintoyksiköt. Toimialan tietohallinto on ensisijaisesti osa toimialan muuta organisaatiota ja sen tarkempi organisointitapa noudattaa toimialan organisointitapaa. Toimialan tietohallinto toimii tietohallintoasioissa strategisen tietohallinnon ohjauksessa ja tietohallinnon hallintomallin puitteissa.

Tietohallintoyksiköiden roolia yleisjohdon ja kehittämisen tukena vahvistetaan järjestämällä toimialariippumattomat ICT-palvelut keskitetysti erillisessä palvelukeskuksessa.

6.3 Luottamushenkilöhallinto

6.3.1 Valtuusto

Metropolikaupungin korkein päättävä elin on valtuusto, joka vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunki toimii yhtenä vaalipiirinä, jotta kuntarakenteen muuttamisen keskeinen ajatus voimavarojen kokoamisesta ja alueen kokonaisedun huomioon ottamisesta voi toteutua.

Uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2017. Seuraavat kuntavaalit pidettäneen keväällä 2017 ja uusi valtuusto aloittaa toimintansa 1.6.2017. Yhdistyvien kuntien valtuustot yhdistetään 1.1.–31.5.2017 väliseksi ajaksi siten, että valtuuston jäsenmäärä on 153. Ensimmäisen täyden valtuustokauden ajan valtuutettujen lukumäärä on 101. Ensimmäisen kauden valtuusto päättää seuraavan kauden valtuuston jäsenmäärästä.

Valtuustoryhmien puheenjohtajista muodostetaan poliittista päätöksentekoa koordinoiva toimielin, jonka nimittää kaupunginhallitus. Puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

6.3.2 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa metropolikaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Ensimmäisessä kaupunginhallituksessa on 19 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Kaupunginhallituksella voi olla jaostoja. Kaupunginhallituksen ja jaostojen työnjaosta säädetään tarkemmin hallintosäännöllä. Jaostojen johtamisesta ja esittelystä säädetään johtosäännöllä.

6.3.3 Lautakunnat ja muut toimielimet

Uuden kunnan lautakunnista, valiokunnista, johtokunnista ja niiden jaostoista päättää valtuusto yhdistymishallituksen valmistelusta ja esityksestä.

6.4 Lähidemokratia

Uusi kunta mahdollistaa, käyttää ja kehittää sekä edustuksellista demokratiaa kaupungin alueilla että paikallisia muita osallistumisen muotoja, kuten alueellisia neuvoa-antavia kansanäänestyksiä, palvelujen käyttäjäraateja, osallistuvaa suunnittelua ja budjetointia sekä monimuotoista muuta sähköistä osallistumista.

Yhdistymishallitus valmistelee kuntalaisia osallistavalla prosessilla toimintamallin, jossa määritellään kuntalaisten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien muodot uuden kunnan osa-alueiden kehityksen edistämiseksi ja elinvoiman varmistamiseksi. Tähän kuuluu esitys alueellisten toimielinten roolista lähipalveluiden järjestämisessä valtuuston linjauksen mukaisesti ja valtuuston myöntämien resurssien puitteissa. Kotikaupunkien aluevaltuustot/lautakunnat ovat osaa edustuksellista järjestelmää.

Metropolikaupungin tavoitteena on vahvistaa asukkaiden ja alueiden näkökulmaa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

6.4.1 Aluevaltuusto / -lautakunta

Lähidemokratian toimintamallin valmistelussa otetaan huomioon HE Kuntalaiksi 36 §, joka sisältää säännökset alueellisista toimielimistä. Esityksen mukaan valtuusto voi asettaa alueellisia lautakuntia tai johtokuntia edistämään kunnan osa-alueen asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia. Valtuusto voi päättää, että alueellisen toimielimen jäsenet tai osa jäsenistä valitaan osa-alueen asukkaiden esityksestä.

Käynnissä on myös lainvalmistelu, joka mahdollistaa aluevaltuustojen valinnan suorilla vaaleilla kunnallisvaalien yhteydessä. Alueelliset toimielimet voitaisiin valita ensimmäistä kertaa vuoden 2017 kuntavaalien yhteydessä.

Yhdistymishallituksen tehtävänä on valmistella kotikaupunkien alueellisten toimielinten valintaa/nimittämistä voimassaolevan lainsäädännön puitteissa, tavoitteena mahdollisimman vahva asukkaiden lähidemokratian toteuttaminen.

Jos aluelautakunnissa/ -valtuustoissa olisi esimerkiksi 19 jäsentä kussakin, ja lautakuntia/aluevaltuustoja olisi 15–20, olisi niissä yhteensä 285–380 jäsentä.

6.4.2 Muut osallistumis- ja vaikuttamiskanavat

Valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa määritellään osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteet, tavat ja keinot.

Valtuusto voi muodostaa koko kuntaa käsittäviä palvelujen käyttäjäraateja ja aluevaltuustot/-lautakunnat vastaavasti oman alueensa palvelujen käyttäjäraateja.

Osallisuuden ja vaikuttamisen keinoja, kuten osallistuvaa budjetointia ja suunnittelua, asukastiloja ja sähköisiä vaikuttamisen keinoja käytetään laajasti ja paikallisiin tarpeisiin soveltaen. Asukasaloitteet ja kunnalliset kansanäänestykset täydentävät demokratian toteutumista isossa kaupungissa. Kansanäänestys voidaan toimittaa koko kuntaa tai yhtä tai useampaa kotikaupunkia koskevana. Kansanäänestys on neuvoa-antava.

6.5 Kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa

6.5.1 Uuden kunnan johto

Yhdistyvien kuntien kunnanjohtajat jatkavat yhdistyneen kunnan palveluksessa yhdistymishallituksen ja uuden kunnan valtuuston johtamisjärjestelmän hyväksymisen yhteydessä tarkemmin määrittelemissä tehtävissä.

7 Henkilöstöhallinto

7.1 Palvelussuhdeturva

Kuntajaon muutos on henkilöstön kannalta kuntarakennelain 29 §:n mukainen liikkeenluovutus.

Kun muutos astuu voimaan vuoden 2017 alusta, jolloin henkilöstöä siirtyy uuden kunnan palvelukseen, työnantajalla ei ole oikeutta irtisanoa palvelussuhdetta TSL 7 luvun 3 §:n tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:ssä tarkoitetuilla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla. Tämä kieltö on voimassa viisi vuotta eli 31.12.2021 saakka (KRL 29 § 2 mom.).

Työntekijä tai viranhaltija voidaan kuitenkin irtisanoa, jos hän kieltäytyy vastaanottamasta TSL:n 7 luvun 4 §:n tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaista uutta työtehtävää tai virkaa.

Edellä sanottu ei rajoita työnantajan oikeutta irtisanoa palvelussuhdetta viranhaltijasta tai työntekijästä johtuvilla yksilöperusteilla.

7.2 Palkkausjärjestelmien yhdenmukaistaminen

Uudelle työnantajalle kehitetään omat kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkkausjärjestelmät, joilla korvataan entiset palkkausjärjestelmät.

Entisten palkkausjärjestelmien mukaiset tehtäväkohtaiset palkat yhteen sovitetaan mahdollisuuksien mukaan uusien palkkausjärjestelmien mukaisiksi.

Tavoitteena on tasapuolinen tehtäväkohtainen palkka yhtä vaativissa tehtävissä.

Palkkaharmonisointi pyritään toteuttamaan vuoden 2021 loppuun mennessä eli KRL:n mukaisen palvelussuhdeturva-ajan kuluessa.

Uusia palkkausjärjestelmiä aletaan kehittämään heti, kun päätökset uuden kunnan palveluista ja niiden järjestämistavoista on tehty.

7.3 Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet

Valtuustojen yhdistymispäätösten jälkeen kuntien henkilöstöpolitiikkaa ryhdytään yhteinäistämään.

Kuntien yhteistyöelinten ja valmisteluvaiheen henkilöstöryhmän työ päättyy, kun uuden kunnan yhteistoimintalain ja kunta-alan sopimusten mukainen yhteistoimintaelin aloittaa toimintansa.

Henkilöstön edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistymishallituksessa sen käsitellessä henkilöstöä koskevia asioita.

Henkilöstön siirtymissuunnitelma valmistellaan yhdistymishallituksessa vuonna 2016.

Vuosille 2017–2021 laaditaan kuntastrategia, johon henkilöstöpolitiikan linjaukset sisältyvät keskeisenä osana .

Avoimeksi tulevien virkojen ja työsuhteiden sekä sijaisuuksien täyttämisen periaatteista päättää yhdistymishallitus, kuitenkin siten, että henkilöstö rekrytoidaan ensisijaisesti yhdistyvien kuntien henkilöstöstä.

8 Palveluiden periaatteet

8.1 Yleiset periaatteet

Metropolikaupungin palveluita kehitetään eri kaupungeissa omaksuttujen parhaiden käytäntöjen pohjalta. Hyvin toimivat ratkaisut säilytetään, kehittämispotentiaali hyödynnetään ja uudet kustannustehokkaat palvelut ja palveluprosessit otetaan käyttöön. Palveluiden saatavuus ja laatu turvataan samantasoisena kaupungin kaikissa osissa.

Metropolikaupungin toimintaa ohjaavan strategian osana on palvelustrategia, jolla linjataan palveluiden järjestämisen ja tuottamisen periaatteet sekä palveluverkot. Keskitettyjen palveluiden ja lähipalveluiden järjestämisen peruseriaatteena on, että mitä useammin palvelua käytetään, sitä lähempänä se toteutetaan. Ne palvelut, joita käytetään hyvin harvoin, voidaan toteuttaa siellä, mihin on toimivat joukkoliikenneyhteydet.

Yhdistymishallituksen keskeinen tehtävä on käynnistää palveluverkkojen sekä palveluiden tuottamistapojen arviointi koko kaupungin alueella. Kuntalaislähtöisistä palveluprosesseista, lähipalvelumalleista, palvelujen sähköistämisestä ja toimialojen rajat ylittävistä yhteispalvelumuodoista laaditaan selvitykset, joiden pohjalta voidaan tehdä päätökset palveluverkkojen yhdistämisestä toimialoittain ja alueittain.

Tavoitteena on, että uuden kunnan asukkaiden elämisen laatu ja hyvinvointi voidaan aina taata kulloinkin käytettävissä olevilla resursseilla. Palveluiden vaikuttavuuden ja kustannusten on oltava optimaalisessa suhteessa keskenään. Tämän edellytyksenä on, että painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa, tukien omatoimisuutta ja toimintakyvyn säilymistä.

Asiakaslähtöisyyden toteutuminen käytännössä pyritään varmistamaan valinnanvapautta lisäämällä ja ottamalla käyttöön erilaiset käyttäjädemokratian sovellukset. Monikanavaisen palveluverkoston ja uusien palvelukonseptien kehittämisen mittareina ovat kustannustehokkuus, vaikuttavuus, laatu ja saavutettavuus.

Kestävän talouden kannalta tavoitteena on palvelujen toteuttaminen merkittävästi nykyistä kustannustasoa edullisemmin.

Uuden kunnan muodostaminen antaa nykyistä vahvemman perustan ruotsinkielisten kielellisten oikeuksien toteutumiselle. Ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuuden yhden johdon alaisuuteen uuden kunnan kaupunkitasolle ja vahva koordinaatio palvelujen tuottamisessa ja henkilöstön rekrytoinnissa parantaa ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystalouden laatua ja saatavuutta. Opetustoimen hallintoon asetetaan erilliset toimielimet kumpaakin kansalliskielen kieliryhmää varten, eli sivistyslautakunnan opetus-

toimen toimikunnat. Toimikuntien jäsenet valitaan asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä.

8.2 Lähipalvelut ja keskitetyt palvelut

Metropolikaupunkia koskevan esityksen keskeisenä ajatuksena on yhdistää viiden kunnan voimavarat, alue ja palvelutuotanto yhdeksi kokonaisuudeksi. Asukaslähtöisyyden periaate merkitsee palveluiden käyttäjien näkökulman korostumista: palveluiden käyttötiheys ja saavutettavuus määräävät, mitkä palvelut toteutetaan metropolikaupungin, mitkä palvelualueiden tasolla.

Yhdistymishallitus päättää palveluverkkojen kehittamisestä sekä lähipalveluiden ja keskitettyjen palveluiden määrittämisestä.

8.2.1 Lähipalvelut

Lähipalveluita tarjotaan palvelualueilla, sähköisinä palveluina tai kotiin annettavina palveluina.

Lähipalveluita tyypillisesti ovat varhaiskasvatus, perusopetus, lähikirjastot, nuorisotilat sekä lähiliikuntapalvelut. Sosiaali- ja terveystalouden tuottamisvastuun piiriin kuuluvia lähipalveluja ovat mm. neuvolatoiminta, lähiterveyspalvelut, kouluterveydenhuolto ja ikäihmisten lähipalvelut.

8.2.2 Keskitetyt palvelut

Keskitetyt palvelut ovat tyypillisesti harvoin käytettäviä palveluita, jonka vuoksi ne eivät ole sidottuja palvelualueisiin.

Metropolikaupungin tasolla toteutettavia palveluja voivat olla mm. suuret liikuntalaitokset, kulttuuripalvelut, toisen asteen koulutus, taiteen perusopetus ja työllisyyspalvelut. Segregaation ehkäisemiseen liittyvät toimet, kilpailukyvyistä huolehtiminen ja elinkeino- ja innovaatiopolitiikka ovat koko metropolikaupunkia koskevia asioita.

Myös maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvät tehtävät hoidetaan metropolikaupungin tasolla. Uuden kunnan syntyminen vähentää merkittävästi tarvetta siirtää tiettyjä yhdyskuntarakenteeseen ja liikennejärjestelmään liittyviä tehtäväkokonaisuuksia mahdollisesti perustettavalle metropolihallinnolle.

8.3 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen päämääränä on toteuttaa kustannustehokas ja vaikuttava palvelurakenne sekä vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja. Tähän pyritään mahdollisimman laajalla sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiolla.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on siirtymässä kunnilta viidelle sosiaali- ja terveysalueelle (sote-alue), jolloin kuntien vastuulle jää palveluiden tuottaminen kuntayhtymän jäsenkuntana tai tuottamisalueen vastuukuntana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiluonnoksen mukaan sotealue laatii palvelujen toteuttamisesta joka neljäs vuosi järjestämispäätöksen, jonka valmistelussa STM:ää on kuultava. Päätöksessä määritellään tuottamisvastuussa olevat kuntayhtymät ja tuottamisalueen vastuukunnat sekä niiden tehtävät, rahoituksen ja voimavarojen kohdentaminen, keskeiset periaatteet ostopalveluille, laatu- ja palvelutaso, yhtenäiset käytännöt, lähipalvelujen varmistaminen sekä kielelliset oikeudet.

Tuottamisvastuun edellytyksenä on riittävät voimavarat ja kyky vastata sosiaali- ja terveyspalveluista yhtenä kokonaisuutena siten kuin laissa tarkemmin määritellään. Tuottaminen voi tapahtua omana toimintana, ostopalveluna, palvelusetelillä tai yhteistoiminnassa. Teemallisia tuottajakuntayhtymiä ei voida muodostaa.

Uusi kunta, metropolikaupunki, muodostuu viidestä nykyisestä kunnasta, jotka kuuluvat eteläiseen sote-alueeseen. Metropolikaupungin väestöpohja on merkittävä ja sen alueella saadaan kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut integroitua kokonaisvaltaisesti. Metropolikaupunki myös täyttää kaikki asetettavissa olevat tuottamisvastuun kriteerit.

Sote-uudistuksen tavoitteet saavutettaisiin parhaiten siten, että metropolikaupunki olisi tuottamisvastuullinen toimija nykyisten viiden kunnan alueella. Tämä mahdollisuus tulisi sisällyttää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin.

Vaihtoehtoisesti metropolikaupunki voisi olla tuottamisvastuualueen vastuukunta, jolloin sote-integraation piiriin tulisi koko Hyks-sairaanhoitoalue.

Metropolikaupunki vastaisi alueellaan kaikista lainsäädännön kunnille antamista tehtävistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottamisprosessit, samoin kuin vastuualueen päätöksenteko ja johtaminen olisivat uuden kunnan perustoimintaa. Tällöin välttyttäisiin kuntayhtymähallintoon liittyvistä ohjattavuusongelmista. Metropolikaupungin ja eteläisen sote-alueen muodostama järjestäjä-tuottajamalli tarjoaisi tasapainoisen neuvotteluasetelman järjestämispäätöstä laadittaessa, ja se takaisi parhaalla tavalla sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteiden toteutumisen.

9 Uuden kunnan talous

9.1 Taloudenhoito ennen yhdistymistä

Kunnat hoitavat talouttaan vastuullisesti, eivätkä tee valtuustojen yhdistymispäätöksen jälkeen merkittäviä uutta kuntaa sitovia ja yhdistymissopimuksen vastaisia päätöksiä. Omaisuuden luovuttaminen vastikkeetta tai käypää hintaa alemmalla luovutushinnalla on kiellettyä valtuustojen yhdistymispäätöksen jälkeen.

Jos yhdistymispäätöksen jälkeen ilmenee pakottava tarve talousarviosta poikkeavaan ja määrältään merkittävään käyttötalous- tai investointimenojen lisäykseen, asia on käsiteltävä ja hyväksyttävä yhdistymishallituksessa.

Yhdistymishallituksessa sovitaan kuntien taloudenhoidon periaatteista vuosille 2015-2016.

9.2 Valtion yhdistymisavustuksen käyttö

Uusi kunta saa valtion yhdistymisavustuksia kolmen vuoden aikana yhteensä 8 miljoonaa euroa. Yhdistymisavustuksesta maksetaan ensimmäisenä vuotena 40% ja ja toisena ja kolmantena vuotena 30 %.

Yhdistymisavustus käytetään kokonaan ICT-järjestelmien yhtenäistämiseen.

Yhdistymisen valmistelukustannukset vuosina 2015–2016 jaetaan Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Sipoon ja Vantaan kesken kuntien asukasluvun suhteessa.

9.3 Valtionosuuksien muutos liitostilanteessa

Valtionosuuksien yhteismäärä vuoden 2015 alustavien tietojen mukaan kasvaa metropolikaupungin kunnissa 0,21% eli 915 636 euroa. Pääosa muutoksesta koostuu verotulotauksesta.

9.4 Uuden kunnan taloudenhoidon periaatteet

Taloudenhoidolla pyritään luomaan edellytykset metropolikaupungin vision toteuttamiseen. Uusi kunta on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla tulevaisuuteen suuntautuva kaupunki, jossa kyetään huolehtimaan asukkaiden hyvinvoinnista kulloinkin käytettävissä olevilla resursseilla.

Pääperiaatteena on tasapainoinen kuntatalous. Tuottavuuden lisäämiseksi palveluverkkoja optimoidaan, hallinnollisia ja palveluiden tuottamiseen liittyviä päällekkäisyyksiä puretaan ja palveluprosesseja kehitetään. Kuntien omia tuottavuusohjelmia ja tasapainottamissuunnitelmia hyödynnetään ja niissä kehitettyjä malleja otetaan käyttöön koko kaupungin toiminnassa.

Yhdistymishallitus valmistelee uuden kunnan vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2018–2020 taloussuunnitelman. Resurssienkäyttö nojautuu odotekustannuslaskelmien mukaisen säästöpotentiaalin hyödyntämiseen.

Yhdistymishallitus valmistelee valtuuston päätettäväksi myös uuden kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

10 Yhdistymisen muut järjestelyt

10.1 Vaikutus kuntien yhteistoimintaan

Metropolikaupunkiin yhdistyvien kuntien keskinäiset kunnallista yhteistoimintaa koskevat sopimukset päättyvät 31.12.2016, ellei jonkin asian kohdalta aikaisemmin erikseen toisin sovita.

Yhdistymishallituksen tehtävänä on neuvotella niistä sopimuksista ja järjestelyistä, joista Espoo, Helsinki, Kauniainen, Sipoo ja Vantaa ovat sopineet muiden kuntien ja tahojen kanssa. Mikäli kuntien yhdistyminen johtaa lakisääteisten aluerajojen muutostarpeeseen, tekee yhdistymishallitus lakimuutosta koskevan esityksen valtioneuvostolle.

10.2 Kunnallisten sääntöjen ja maksujen yhtenäistäminen

Uusi kunta tarkistaa kunnalliset säännöt ja yhtenäistää kunnalliset maksut ja taksat kuntajakoa vastaavaksi 1.1.2017 alkaen.

10.3 Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat

Viiden kunnan alueella toimivien yhtiöiden, yhdistysten, osuuskuntien ja muiden yhteisöjen, toiminimien tai säätiöiden kotipaikaksi tulee uusi kunta. Viranomaiset tekevät tarvittavat muutokset rekistereihin viran puolesta kuntarakennelain 34 §:n edellyttämällä tavalla.

10.4 Yhdistymisen seuranta

Uuden kunnan perustamisen asianmukaisen valmistelun ja toteutuksen varmistamiseksi suoritetaan ulkopuolinen arviointi kahdesti kaudella 2016–2020. Arvioititulosen perusteella tehdään tarvittavia korjauksia ja muutoksia.

10.5 Yhdistymissopimuksen muuttaminen

Tätä yhdistymissopimusta voidaan muuttaa kuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä kuntien yhdistymisen voimaantuloon saakka, eli 31.12.2016 saakka, jos olosuhteet muuttuvat niin, että jonkin sopimusmääräyksen noudattaminen olisi ilmeisen epätarkoituksenmukaista.